

číslo ve spisů:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra teologické etiky a spirituální teologie

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky

Mgr. Vojtěch Mašek, Ph.D.

Autor/autorka práce:

Petr Červený

Studijní program/obor:

Teologie, Katolická teologie

Název práce:

Ekonomie a etika jako předpoklad obecného dobra a
udržitelného rozvoje společnosti

Vedoucí práce:

JUDr. Cyril Svoboda

Rozsah práce:

87s (bez příloh)

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	výhradně splňuje bez			
	výhradně splňuje bez	přípomínkami drobnými splňuje	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☒	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☒	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☒		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒		☐	
Práce přináší nové poznatky	☒		☐	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☒		☐	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Práce Bc. Petra Červeného je nepříliš běžným a záslužným pokusem o zamyšlení nad mravními předpoklady globálního tržního hospodářství z pohledu obecné a současně konkrétní hospodářské etiky. Jejím hlavním přínosem je mnohost perspektiv, z nichž tržní hospodářství posuzuje a etických hodnot, které v něm hledá (svoboda, spravedlnost, odpovědnost, důvěra, obecné dobro, trvalá udržitelnost), a dále snaha skloubit tuto úvahu s konkrétním zkoumáním eticky nesmírně komplexního jevu tzv. globální hospodářské krize z r. 2008. Práce také přináší cenné myšlenkové postřehy různých autorů z oblasti etiky i ekonomie, jejichž nezvyklá spojení celek úvahy obohacují.

Samotné zpracování tématu a zejména jeho forma a metoda však bohužel v některých ohledech nesplňují náležitosti odborné práce z oboru etika a některá kritéria, která si autor sám stanovil. Téma práce je vymezeno příliš široce a jeho formulace v úvodní anotaci a v úvodu práce se neshodují (chybí ostré a úzké vymezení klíčové otázky, o níž navzdory oprávněné snaze o komplexitu, půjde autorovi především). Struktura práce sice sympaticky spojuje obecně etickou a konkrétně ekonomickou část, ale většina výkladu obou částí je pojata jako kompilát mnoha zdrojů velmi rozdílné hodnoty (Kant nebo Rawls vedle sekundárních českých internetových článků), takže prakticky nezbývá místo pro samostatnou úvahu. Z textu samotného lze vytušit, že autor pravděpodobně ví, kam směřuje (viz. kapitoly Ekonomie a svoboda, Ekonomie a spravedlnost, kap. 4 nebo podnětný závěr práce), ale 1, max. 2 strany stručného shrnutí v závěru nemohou nahradit spojitou a skutečně samostatnou reflexi nastíněných otázek a zejména myšlenek jím prezentovaných autorů.

Velkým problémem je také časté odkazování na cizí zdroje v rozmezí několika (někdy i více než 20 stran), takže čtenář může jen těžko ověřit, jaká byla původní verze textu, jestli autor parafrázuje korektně, a především do jaké míry se za ně sám staví (Rawls, Kant, Sedláček, Varoufakis aj). (V případě klíčových myšlenek by byla také rozhodně na místě přímá citace podle platných pravidel). Je třeba také polemizovat s autorovým postupem pouhého vymezování etických pojmů namísto souvisle pojatého výkladu a prohlubování samostatně formulovaných etických otázek. Při vymezení tak zásadních pojmů jako je morálka nebo etika (event. jejich rozdílu) není možné se spolehnout na pouhé uvedení jednoduché definice vybraného autora; je třeba tuto volbu zdůvodnit a vysvětlit. Právě z výše uvedených důvodů je škoda, že zůstaly nerozvinuty mnohé pozitivní náběhy, které se v práci objevují (vztah osobního zájmu a společného dobra, dobra a užitku, pudovosti a racionality nebo osobní a institucionálně zprostředkované formy odpovědnosti v ekonomice).

Jako přehlednou, velmi výstižnou a zdrojově bohatou bych však ocenil kapitolu 3 věnovanou výkladu příčin a předpokladů Globální hospodářské krize z r. 2008.

Jako výsledné hodnocení prozatím navrhuji známku dobře.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. Proč práce hovoří o hodnotách svobody, spravedlnosti, důvěry a odpovědnosti jako o „základních předpokladech obecného dobra a udržitelného rozvoje“? (Jaká je podle Vás míra závažnosti těchto hodnot a na druhé straně zásady společného dobra v ekonomice)?

2. Jak byste ještě konkrétněji vysvětlil, co znamená „etika v tržní ekonomice“ a proč by se jí měl zabývat současný bankéř nebo finanční makléř v rutíně své každodenní práce?

3. V čem spočívala podle Vás odpovědnost běžného občana a spotřebitele za globální ekonomickou krizi z r. 2008?

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 18. 6. 2016

Podpis: